

[Stærmosé.]

Udenrigsminister i højere Grad, end han gjorde det, havde delagtiggjort Tingets Medlemmer i de Overvejelser angaaende de udenrigspolitiske Muligheder, som foreligger for, at de Synspunkter, her er fremme i Forslag til Beslutning, overhovedet lader sig gennemføre.

Vor Gruppe har, som det allerede paa forskellig Maade er meddelt, ikke kunnet tilslutte sig det af 5 Partier stillede Forslag til Beslutning. Naar vi har sagt nej til at være med, skyldes det naturligvis ikke, at vi er uenige i, at den dansksindede Del af den sydslesvigske Befolkning skal sikres „almindelige borgerlige og demokratiske Rettigheder, derunder Adgang til fri kulturel og politisk Livsudfoldelse“, saaledes som det siges i Forslagets første Punkt. Vi ønsker ogsaa de hjemstavnsfremmede Flygtninge fjernet fra Sydslesvig, saa den hjemmeverende sydslesvigske danske Befolkning sikres, og vi ønsker ogsaa hele Grænseområdet sikret mod det Pres, som Flygtningebesættelsen vil medføre. Vi kan ogsaa tilslutte os Ønsket om Danmarks Adgang til „under kommende internationale Forhandlinger at varetage de nationale danske Interesser“ i Sydslesvig.

Naar vi har taget Afstand fra denne Erklæring, ikke har ønsket at være med i dette Initiativ, er det, fordi vi finder Erklæringens Formulering ganske utilstrækkelig, baade set ud fra et udenrigspolitisk og fra et indre dansk politisk Synspunkt.

Den højtærede Udenrigsminister meddelte Tinget, at den Konference, som for Tiden finder Sted i Paris imellem de allierede Stormagters Udenrigsministre, har besluttet efter Drøftelsen af Konferencens egentlige Emne, nemlig Forberedelsen af Fredstraktaterne med Tysklands europæiske Forbundsfæller, ogsaa at drøfte Problemerne vedrørende det vestlige Tyskland, navnlig Saardistriktet og Rhin- og Ruhromraadets fremtidige Stilling. Den højtærede Udenrigsminister meddelte derefter, at der var taget Initiativ til at faa de danske Interesser varetaget, naar disse Samtaler mellem de store allierede Magters Udenrigsministre om tyske Omraader begyndte. I Formiddags har en af mine Venner fra Sydslesvig udtalt, at Klokkeren er 5 Minutter i 12. Han vilde dermed betegne, at vi kunde komme til at staa over for en Forhandling, der vilde behandle Emner, som vil søge frem til Beslutninger, der vilde præge ogsaa de sydslesvigske Afgørelser, i Løbet af meget kort Tid.

Derfor tør det formentlig fastslaas, at

den Erklæring, som her er til Behandling, er den sidste, som vi fra Rigsdagens Side faar Lejlighed til at fremsætte, før Sagerne kan komme frem til de afgørende Beslutninger for et internationalt Forum. Jeg vil understrege, hvad den højtærede Udenrigsminister ogsaa gjorde opmærksom paa, at det ikke er ganske sikkert og vist, at det vil ske, men der maa i hvert Fald ved Behandlingen af denne Sag tages det Hensyn, at denne Erklæring kan være den sidste, som vi faar Lejlighed til at fremsætte fra dansk Side, før afgørende Forhandlinger skal føres.

Det er ud fra dette udenrigspolitiske Hensyn, at vi har overvejet, om dette Forslag til Beslutning nu ogsaa er tilstrækkeligt. Vi har først og fremmest undersøgt, hvad det er for to Krav, der her fremsættes; vi har prøvet paa at vurdere, hvordan disse Krav vil blive modtaget blandt Udenrigspolitikerne i de Kredse, som skal træffe de afgørende Beslutninger. Og dér er det klart, naar man læser dette Forslag til Beslutning igennem, at det, vi fra dansk Side i Virkeligheden her ønsker, er en Mindretalsordning for det danske Befolkningselement i Sydslesvig, en Mindretalsordning af samme Karakter som de Ordninger, der saa højtideligt blev en af de skønneste principielle Bestanddele af Versaillesfreden i 1919.

Dette er Indholdet af Erklæringens første Punkt. Det er Ønsket om en Mindretalsordning, vi fremsætter. Saa maa man dernæst vurdere, om der da er nogen som helst Mulighed for at faa en saadan Mindretalsordning anerkendt i den kommende Fredstraktat efter denne Verdenskrigs Afslutning. Her er jeg kommet til det Resultat af mine Vurderinger, at jeg maa sige nej. Der eksisterer ikke en saadan Mulighed for at faa Mindretalsordninger anerkendt. (*Kristen Amby*: Det er jo ikke afgjort endnu!). Det Resultat, jeg kommer til, naar jeg skal bedømme Værdien af den Beslutning, der her diskuteres, er det, at de allierede Magter efter denne Krig maa antages at ville betragte Mindretal som en Fare for Fremtidens Fred. Mellemligsaarenes bitre Oplevelser har nedfældet den Overbevisning, at Mindretal ikke kan og ikke bør eksistere.

Versaillesfredens smukke Mindretalsidealer vil næppe blive genoplivet. Vi kan vel tværtimod vente, at denne Idealisme vil blive erklæret for udlevet og død. Vi kan ikke vente at faa nogen Garantier for en national Kappelstrid mellem Dansk og Tysk paa lige og betryggende Vilkaar, som Erklæringen siger det. Det kan være bittert, at dette skal erkendes, men det er min Opfattelse, at hvis vi ønsker at handle paa